

Aanleiding

Het wordt voor mensen steeds moeilijker om passende woonruimte te vinden. Voor sommige mensen is dit extra lastig omdat ze afhankelijk zijn van bepaalde zorg of begeleiding. Denk aan de groeiende groep ouderen, maar ook aan bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit woonvormen voor jeugdzorg of beschermd wonen, dak- en thuisloze mensen en arbeidsmigranten. Dit vraagt om een variatie in woonvormen en een passend aanbod van zorg en/of ondersteuning.

In de Rijksprogramma's "Een thuis voor iedereen" en "Wonen en zorg voor ouderen", beide onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda, wordt gestuurd op het realiseren van voldoende en geschikte huisvesting met passende ondersteuning voor aandachtsgroepen en ouderen. Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn een visie op wonen en zorg op te stellen. Deze "woonzorgvisie" moet regionaal worden afgestemd, aangezien veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden. De gemeenten in West-Brabant hebben ervoor gekozen om samen te werken in de realisatie van een regionale woonzorgvisie. Samen met corporaties, welzijnsorganisaties, zorgpartijen, het CZ zorgkantoor, belangenbehartigers, cliëntenorganisaties en de provincie is er het afgelopen jaar hard gewerkt aan deze domein overstijgende visie.

Beoogd effect

Het doel van de regionale woonzorgvisie is het kunnen ondersteunen van de meest kwetsbare inwoners met voldoende geschikte woningen, op een passende plek en evenwichtig verdeeld, met de juiste zorg & ondersteuning om mee te (kunnen) doen aan de samenleving.

Een belangrijk uitgangspunt bij de totstandkoming van deze visie was: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Soms ligt de sleutel tot succes bij een goede regionale afspraak, meestal zijn het de mensen in de uitvoering (op gebiedsniveau) die het verschil maken. In deze visie zijn die opgaven vastgepakt, waarvan partijen denken dat ze dusdanig groot zijn of worden dat ze het lokale niveau overstijgen. Een ander uitgangspunt was realisme en haalbaarheid. De regionale woonzorgvisie bevat reële kaders, ambities en (samenwerkings)afspraken. Gemeenten zorgen voor een lokale uitwerking in o.a. hun volkshuisvestingsprogramma's, waarbij ze vanzelfsprekend recht doen aan hun eigen "couleur locale" en eventueel aanvullende speerpunten.

Tevens sluit het aan bij de doelstellingen uit Prioriteit 9 van het Collegeprogramma Zij aan Zij. We bouwen met de regionale woonzorgvisie aan de (toekomstige) woonbehoefte in Roosendaal en werken op deze manier regionaal aan goede zorg en ondersteuning voor iedereen.

Argumenten***1.1. De regionale uitdagingen kunnen met een gezamenlijke visie opgepakt worden***

De regio West-Brabant staat de komende jaren voor aanzienlijke uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Door onder andere vergrijzing, veranderende zorgbehoeften, een krappe woningmarkt en personeelstekorten in de zorg, is het noodzakelijk om gezamenlijk een toekomstbestendige en inclusieve visie te ontwikkelen.

1.2 Het opstellen van een regionale woonzorgvisie is een opgave vanuit het Rijk

Met deze regionale woonzorgvisie wordt gehoor gegeven aan de opdracht vanuit het Rijk om -samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn- een visie op wonen en zorg op te stellen welke regionaal is afgestemd.

1.3 De visie is breed gedragen en integraal opgesteld

De in de visie benoemde doelen en afspraken zijn zorgvuldig afgestemd en worden -vanwege het doorlopen participatietraject- breed gedragen. De visie vormt de basis voor verdere samenwerking.

1.4 De visie is in het regionale bestuurlijk overleg wonen vastgesteld

In het bestuurlijk overleg wonen van 25 juni jl. is reeds door alle portefeuillehouders wonen en zorg in de regio (evenals door de bestuurders van de 5 woningcorporaties en de vertegenwoordigers van het CZ-Zorgkantoor) ingestemd met deze regionale woonzorgvisie. Het niet aanbieden van deze visie aan

de gemeenteraad zou daarmee haaks staan op de bestuurlijke afstemming die al in de regio heeft plaatsgevonden.

Kanttelingen

1.1 Er zijn organisatorische consequenties die opgepakt moeten worden om de regionale woonzorgvisie uit te voeren

Als de visie wordt vastgesteld, dan moet er ook werk gemaakt worden van de uitvoering. Zowel binnen onze organisatie als bij de andere gemeenten en organisaties waarmee wordt samengewerkt op dit vlak is de capaciteit schaars. Het aanstellen van de kwartiermaker voor de regionale coördinatie is daarom essentieel, evenals het aanwijzen van ambtelijke “kartrekkers” binnen de gemeentelijk organisatie (één binnen het sociaal domein (MO) en één binnen het fysieke domein (wonen).

2.1 De regionale woonzorgvisie is een regionaal afgestemd voorstel

Een alternatieve keuze zou zijn om niet in te stemmen met deze regionale woonzorgvisie dan wel deze visie te amenderen. Dit zou echter de volgende risico's met zich meebrengen:

- Er wordt dan geen gehoor gegeven aan de opdracht vanuit het Rijk om - samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn - een visie op wonen en zorg op te stellen welke regionaal is afgestemd.
- De in de visie benoemde doelen en afspraken zijn zorgvuldig afgestemd en worden - vanwege het doorlopen participatietraject - breed gedragen. De visie vormt de basis voor verdere samenwerking. Het niet instemmen met de visie of eenzijdig amenderen zou de samenwerking met de andere gemeenten en de grote partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn onder druk zetten en de energie weghalen uit het proces om samen door te pakken op de afspraken die in deze visie zijn opgenomen.

Financiën

Voor de coördinatie op de uitvoering van de regionale woonzorgvisie is de aanstelling van een kwartiermaker cruciaal. Deze wordt ondergebracht bij de Stedelijke Regio West-Brabant onder de actielijn wonen. Gemeenten dragen op dit moment al bij aan de regionale begroting (het bedrag verschilt per gemeente, naar omvang). Als de regionale begroting niet sluitend is kunnen er aanvullende middelen worden gevraagd aan gemeenten, maar dit hangt samen met andere bestuursopdrachten en financiering vanuit rijk/provincie.

Communicatie

Het besluit zal kenbaar gemaakt worden via de openbare besluitenlijst. Daarnaast zal er aandacht aan besteed worden via de gemeentelijke kanalen en middels een persbericht.

Participatie

Om voldoende draagvlak te realiseren voor deze regionale woonzorgvisie, heeft er een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden:

- de beleidsadviseurs van de acht gemeenten met als aandachtsgebieden wonen en zorg, evenals de adviseurs van de vijf woningcorporaties in de regio, zijn het gehele proces nauw betrokken geweest;
- er is een “meedoegroep” opgezet met daarin de betrokken medewerkers van belangrijke partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg, welke gedurende het gehele proces hebben meegedacht en input hebben geleverd;
- middels diverse netwerkconferenties zijn alle partijen samengebracht om thema's, doelen en afspraken met elkaar verder uit te werken;
- belangenbehartigers en cliëntenorganisaties (waaronder de Adviesraad Sociaal Domein, OOBZ, de huurdersbelangenvereniging van Stadlander en de cliëntenraad van SDW), zijn op twee belangrijke momenten in het proces (na oplevering van de woonzorganalyse en op het moment dat de conceptversie van de visie gereed was) geïnformeerd en hebben input kunnen leveren;

- alle raadsleden van de betrokken gemeenten hebben op verschillende momenten gedurende het traject de mogelijkheid gekregen om input te leveren tijdens de regionale raadsbijeenkomsten (op 10 februari en 21 mei jl.) en de digitale sessies die zijn georganiseerd in het kader van de woonzorgvisie (op 14 januari en 10 juni jl.).
- de wethouders wonen en zorg en de bestuurders van de woningcorporaties zijn in bestaande regionale bestuurlijke overleggen diverse malen geïnformeerd over de voortgang en gevraagd om input en richting te geven;
- bestuurders van organisaties op het gebied van zorg en welzijn zijn in het bestuurlijk overleg “Grip op Kwetsbaarheid” diverse malen geïnformeerd en gevraagd om feedback te geven.

Vervolg

Om zowel de voortgang op diverse dossiers te waarborgen als de integrale samenwerking te versterken, is er voor de borging van de uitvoering van de woonzorgvisie gekozen voor een aanpak waarbij de inhoud van de woonzorgvisie leidend is, samen met bestaande programma's en actielijnen uit o.a. de regionale woondeal en het IZA-Regioplan. Dit houdt het volgende in:

- De bestaande overlegtafels blijven in stand: het Bestuurlijk Overleg Wonen (voor de regionale woondeal), de Stuurgroep Grip op Kwetsbaarheid (voor de IZA actielijn kwetsbare ouderen nu en in de toekomst) en de Bestuurlijke tafel Maatschappelijke Opvang/ Beschermd Wonen blijven elk hun eigen dynamiek en focus houden.
- Coördinatie is nodig, in de vorm van een kwartiermaker. Deze regionale kwartiermaker wordt ondergebracht bij de Stedelijke Regio West-Brabant onder de actielijn wonen. De kwartiermaker zal aan de slag gaan met het uitwerken van een uitvoeringsprogramma 2025-2030 met een planning, goede monitoring en de wijze waarop we verantwoording afleggen.
- Periodiek (in het voor- en najaar) wordt een integraal combi-overleg georganiseerd, waarin synergie, voortgang, bijsturen en het doorbreken van domeinlogica centraal staan. Dit overleg sluit idealiter aan op een reguliere vergadering van één van de bestaande tafels. De regionale kwartiermaker zal de organisatie hiervan op zich nemen.
- Lokaal zit de sleutel tot uitvoering beleidsmatig via programmasturing en prestatieafspraken en praktisch via gebiedsgericht samenwerken. De afspraken uit deze regionale woonzorgvisie landen allereerst in volkshuisvestingsprogramma's. Het betrekken van welzijns- en zorgpartners bij prestatieafspraken biedt kansen voor meer samenhang en impact.

Bijlagen

1. Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West